

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
stolp peti-vrsta
maloglasni po 150
in 20, večji oglasni
nad 40 mm v širini
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
o Pr. vedem o
naročilu dopust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III.
Rokopisi se ne vračajo, nehrankirano
pismo se ne sprejema. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 v Ljubljani
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Številke govore

Včeraj smo objavili indeks cen za Slovenijo. Nad vse poučen in jasan je ta indeks in nujno potrebno je, da poslanejo njegove ugotovitve merodajne za vso slovensko gospodarsko politiko. V glavnem pravi namreč indeks cen to-le:

Kar proizvaja naš narod v največji množini, kar je fundament vsega našega narodnega gospodarstva, to ima prenizko ceno. Kar pa se pri nas proizvaja le v manjši meri in kar moramo kupovati, to pa ima previsoko ceno. Ali z drugimi besedami: kot producenti smo pasivni, kot konsumenti pa plačujemo premnogo. Posledica tega nepravilnega stanja pa more naravno biti samo eno, da ne more prenehati kljub vsej delavnosti in skromnosti našega naroda gospodarska kriza in da se morejo ljudje trumoma izseljevati.

Zivina ima manjšo ceno ko pred vojno, najpotrebnejši izdelki, ki so neobhodno potrebni, kakor obleka so pa dražji, več ko 30 krat! Če ima torej kmet iste dohodke ko pred vojno, vendar ne more izhajati, ker dobi za svoje pridelke neprimerno manj, kakor pa mora dati za izdelke, ki jih nujno potrebuje. Zato je deficit neizogiben in zato preživljamo nad vse težko krizo kmetijstva.

Kmetija se več ne izplača, pravijo ljudje in indeks cen dokazuje, da je to res. V največji meri bi moral kmet povečati svojo produkcijo, da bi z večjo količino križ izgubo, ki jo preživlja vsled silnega padca cen za svoje pridelke. Za povečanje produkcije pa so potrebne silne investicije, za kar pa je treba denarja. Tega pa kmet nima in ga e more imeti, ko je njegovo gospodarstvo v sed nezrmerja cen med poljedelskimi pridelki in industrijskimi izdelki pasivno. Za investicije mora zato skrbeti oblas in njena naloga je, da dvigne kmetijsko produkcijo na ono višino, da bo kmet prišel vsaj do onega dohodka, ki ga je že imel v predvojnih časih. Po vsdiga kmetijstva, delo za napredek kmetijstva je zato danes prva zahteva pravilne slovenske gospodarske politike. Z zadovoljenjem moramo povdariti, da sta to najvažnejši zahtevo slovenske gospodarske politike bivša oblastna odbora pravilno razumela in zato tudi osredotočila svojo skrb razvoju kmetijstva.

Niso pa razumeli te prve zahteve zave slovenske gospodarske politike nekateri krugi, ki so ali iz strankarsko-političnih ozirov ali pa tudi iz čisto navadnega profitarstva, hoteli, da naj tudi oblast prezre težaven položaj kmetijstva in ga upošteva manj ko pa interese nekaterih delniških družb. Da bi tako omalovaževanje kmetijstva neizogibno privedlo v največjo gospodarsko katastrofo ves slovenski narod, seveda ti krogi niso hoteli uvideti, ker so pač imeli pred očmi le svoj lastni interes.

In vendar dokazuje indeks cen, da je bil ta njihov interes zavarovan več ko dovolj. Kadar znaša indeks za tekstilne izdelke 1992, za živino pa le 992, tedaj je jasno, da se industriji godi predobro na račun kmetijstva. Kadar je nerazmerje v cenah tako veliko, takrat je jasno, da treba živini, ki jo mora vsled nizke cene biti preveč, odpreti meje, odpraviti vsako izvozno carino, znižati železniške tarife za njen prevoz in storiti sploh vse, da bo mogla naša živina na tujih trgih z uspehom konkurirati. Neverjetno visoke cene za tekstilno blago pa dokazujejo, da je tega blaga pri nas premalo in da je torej treba za to blago odpreti mejo. Pri tem pa radi priznavamo, da treba našo mlado tekstilno industrijo podpreti z zaščitno carino, da bo mogla konkurirati s tujo in se razviti. Toda le do gotove meje, ker zaščitna carina ne sme pomeniti obdačenja vsega naroda. Tako obdačenje pa je dejansko danes uvedeno, ker plačuje ves naš narod obleke predrago insicer v tako veliki meri, ki presega njegovo pridobitno sposobnost. Previsoka zaščitna carina že povzroča odiranje naroda in to v korist tujih ljudi. Vendar ne bo nihče trdil, da je večina lastnikov tekstilnih tovarov naše krvi! Izguba je zato tu dvojna in samo tisti, ki mu je slovenska gospodarska politika deveta briga, more to omalovaževati.

V lepo izpopolnilo našega indeksa pa je izšla te dni še druga statistika, ki pravi, da so cene delnic industrijskih podjetij narasle od 1. 1925 za 30 odstotkov. To je nov dokaz, da se naša industrija dobro razvija in da nima prav nobene podlage, kar so govorili gotovi gospodje iz tako imenovanih gospodarskih krogov o »zatiranju, omalovaževanju in probdač nju industrije!«

Nasprotno kazelo številke to ceno: Zivi-

Pred svečanim podpisom spravnega akta

Novo podrobnosti - Pomilostitev političnih kaznjencev in konfinirancev

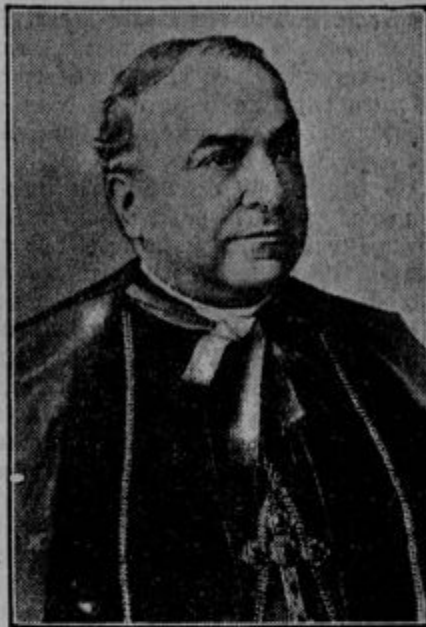
Rim, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Podpis zgodovinskega spravnega akta med cerkvijo in državo, ki je bil prvotno določen na dopoldanske ure v nedeljo, se je odgodil na ponedeljek, najbrže zato, ker v nedeljo popoldne ne izidejo časniki in bi zato ne bilo mogoče, o dogodku takoj poročati. V resnici pa bo v ponedeljek po podpisu izšla posebna izdaja »Oservatore Romanoc«, v kateri se bo nahajalo tozadevno sporočilo sv. stolice in pa okrožnica, v kateri se bo katoliškemu svetu pojasnila zgodovinska dalekosežnost dogodka. Akt se bo podpisal v eni izmed velikih dvoran lateranske palače. Podpisal bo na eni strani kardinal državni tajnik Gasparri kot pooblaščenec papeža, na drugi strani pa Mussolini kot zastopnik kralja. Zagotavlja se, da bo papež nekoliko dni po podpisu prvič zapustil zaključene vatikanske zidove in šel v lateransko baziliko, kjer bo bral sv. mašo. Ko bo papež prvič po letu 1870 zapustil Vatikan, se bo to brez dvoma smatralo za izreden dogodek. Vaš dopisnik doznava n. pr. od nekega velikega hotelirja v Rimu, da že sedaj ne more več ustreči povpraševanju po hotelskih sobah, ki prihajajo od vseh delov sveta. Prva papeževa pot izven Rima bo v Monte Casino, kjer se bo papež udeležil stoletne proslave benediktincev.

Kar se končno tiče ustanovitve cerkvene države, se doznava, da bo ta država priznana de facto in de jure ter da se bo imenovala »Vatikansko mestoc. Meje se bodo zarisale v zemljepisni karti, ki bo priložena spravnemu

aktu. Konkordat bo odpravil seveda tudi takozvani italijanski garancijski zakon, ki se bo nadomestil z drugim primernim zakonom, kateri bo izpremenil tudi določbe o verskih kongregacijah. Kongregacije odslej ne bodo samo razpolagale s svojim imetjem, temveč bodo svoje imetje tudi lahko razširile. Na drugi strani je tudi naravno, da se bo revidiral tudi državljanski zakonik.

Milan, 9. dec. (Tel. »Slov.«) Iz dobro informiranih krogov se doznava, da bo o priliki proslave sprave z Vatikanom izdana obširna politična amnestija, katero hoče izdati kralj na dan ratifikacije zgodovinskega akta. Rešitev rimskega vprašanja bo na ta način oprostila tudi številne politične kaznjence, iz jetništva in konfinacije.

Rim, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Papež je danes sprejel v privatni avdienci švedskega kralja in francoskega poslanika. Vsi drugi sprejemi so bili odgodeeni na poznejši čas. Francoski poslanik je dobil v razgovoru s papežem zelo globok vtis. — Dasi še ni nobenih oficijelnih objav, se vse že zelo pridno pripravlja za bližnje slavnostne dneve. Vsa italijanska ministrstva in javna poslopja so naročila v naglici papeževe zastave, ki bodo razobešene na dan zgodovinske objave Vse se pripravlja na velike manifestacije, katerih se bo v torek popoldne udeležilo vse prebivalstvo glavnega mesta. Glavni čin proslave se bo izvršil najprej na trgu sv. Petra, potem pa na trgu pred Kvirinalom.



Državni podtajnik Gasparri

Madrid, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Španska vlada je čestitala papežu in italijanskemu kralju k srečni rešitvi rimskega vprašanja.

Kardinal Gaspari težko obolel.

Rim, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Državni tajnik, kardinal Gasparri je težko obolel na hripi. Včeraj in danes je imel zelo visoko temperaturo.

Reforme v železniškem ministrstvu

Generalno ravnanje se odpravi

Belgrad, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Ker je železniško ministrstvo v gospodarskem oziru brez dvoma najvažnejše in predstavlja tako rekoč državo v državi, se pripravlja velika reorganizacija železniške službe. Pri tem se bo izvršila tudi revizija prometnega stanja Na mnogih postajah se je namreč nagomladilo toliko število uradništva, da ni mogoče več vzdrževati Postaja, ki jih je pred vojno upravljalo 12 uradnikov, imajo danes 20 do 30, čeprav je promet isti. Glavna krivda je, da na postajah ni sistemiziranih mest, marveč so se mesta postavljala sumarično v proračun Drugo zlo postajne službe je to, da se je od mnogih strani tolažilo kako mesto kot privilegij, s čimer se je kvarila disciplina. Zato se v ministrstvu resno dela na tem, da se pregleda stvarno stanje vseh železniških postaj, da se pri postajah, kjer je preveč ali zelo veliko uradništva, uradništvo premesti na postaje, ki so z delom preobložene in preobremenjene. V kratkem se bo sestavila komisija, ki bo imela izključno to nalogo.

Druga velika reforma bo v tem, da se ukine glavno ravnanje. Glavno ravnanje predstavljata danes ministrstvo v ministrstvu Če hoče ministrstvo kako stvar dobiti od ravnateljstva, gre akt uradno pot preko glavnega ravnateljstva. Ta šele odpošlje material oziroma zahtevane podatke podrejenim ravnateljstvom Isto pot roma akt nazaj. V interesu dobre uprave, zlasti hitrega upravljanja gospodarstva pa je, da se ta pota odstranijo in da ministrstvo neposredno občuje s podrejenimi uradi Zato je glavno ravnateljstvo velika ovira. Ze danes je gotovo, da se bo uknilo. S tem se bo mnogo pridobilo na osebj, ki se bo porabilo tam, kjer osebja primanjkuje.

Nadaljnja skrb se v prometnem ministrstvu posveča splošnemu železniškemu prometu. Zlasti se proučuje upravni sistem na francoskih železnicah. Na dnevnem redu je vsekakor velika preosnova tega našega najvažnejšega ministrstva.

Pokojnine se bodo revidirale

Dvoje mnenj, kako izvršiti revizijo

Belgrad, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Glede revizije pokojnin je dobil Vaš dopisnik te-le informacije: Predvsem gre za to, kako stališče ima zavzeti vlada k temu vprašanju Pri tem pride v poštev več okolnosti. kot n. pr. službena doba, ki daje pravico do pokojnine Ne manjka glasov, ki pravijo, da bo odslej »otrebni najmanj 20 let. Potem gre za bistvo pokojnine. Tako se pretresa, če ima pokojnina namen, da bodi državni uslužbenec v gotovi starosti, oziroma po prestani službi popolnoma preskrbljen, da je njegov cilj ta, da se bo vzdržal brez drugega dela, ali naj bo pokojnina sredstvo, da bo dotičnik laže živel v zasebnem življenju in ima pokojnina značaj gotove pomoči Dalje se mora odločiti, ali bo vlada ostala pri uredbi o pokojninskem fondu, kot jo je sprejel finančni odbor zadnje narodne

skupščine, ali pa bo to vprašanje v celoti še enkrat obravnavala.

Druga plat revizije državnih pokojnin pa je ta-le: Težko finančno stanje sili državo, da pregleda svoje obveznosti in jih spravi v sklad s pravičnostjo in možnostjo Treba je poudariti, da znašajo državne pokojninske obveznosti ero desetino proračuna in da je ta vsota za nas, ki se zvijamo v finančnih krčih in kličemo tuje finančne strokovnjake na posvetovanje, prevelika in je to dognana stvar Da ima vlada tudi v tem oziru gotov program, se vidi iz tega, ker je takoj začela z revizijo invalidskega zakona ter namerava znižati odstotek invalidnine, oziroma pregledati, komu naj država še plačuje invalidnino Če pa je vlada storila ta korak, potem je tem bolj pričakovati, da bo natančno pregledala uradniške pokojnine.

na pod ceno, agrarni produkti pod ceno, industrijski deloma nad svetovno pariteto in vrednost delnic za 30 odstotkov večja. Oni, ki mu torej treba pomagati na noge, je naš kmet, ker samo kmetijstvo je v krizi, a kmetijstvo je fundament vsega našega gospodarstva.

Da napredujemo, da doživimo boljše čase, da bo konec splošni krizi, je treba v prvi vrsti skrbeti za razvoj kmetijstva in tega tako podpreti, da bo naša produkcija postala aktivna. Zivina, les, surovine, kmetijski pridelki, to je vir našega bogastva, to je jedro vse na-

še gospodarske sile. In šele ko bomo v produkciji teh svojih gospodarskih prvin aktivni, šele potem se prične gospodarski dvig vsega naroda.

Indeks cen jasno dokazuje, kje je potreba največja in kje je odpomoč najnujnejša. Zdrava gospodarska politika se bo po tem ravnala, ker drugače je polom neizogiben in ko propademo kot producenti, ne bomo mogli biti niti konsumenti.

Ali tega nekateri krogi res ne morejo razumeti?

Tu bi se dala določiti dva vid'ka. Prva skupina so taki upokojeni, ki so prišli do pokojnine v miselnosti, da je treba od države zahtevati denarno odškodnino brez ozira na to, v kakšnem materialnem stanju se nahaja. Večina teh se nahaja v dobro preskrbljenih zasebnih službah. Druga skupina revizije potrebnih upokojenecv pa so tisti, ki so bili strankarsko upokojeni. Zlasti srbijsanske stranke so v tem pogledu presuženjsko posnemale ameriški način, ko ob vstopu v vlado stranka zamenja svoje politične nasprotnike s svojimi pristaji. Pri tem srbijsanske stranke niso pomislile, da je ameriški državni in zasebni državljanski proračun povsem nekaj drugega kot jugoslovanski. Na kak način naj se izvrši ta revizija, je stvar vlade, pa tudi posameznih ministrstev. Nekatera bodo lahko sprejela take upokojece nazaj, kot n. pr. prosvetno ministrstvo. Pri drugih bo pa radi prenapolnjenosti to nemogoče. Zato bodo ministrstva stopila med seboj v stik radi morebitne zamenjave uradnikov iz enega resora v drugega.

Končna skupina so tisti, ki za pokojnino nimajo kvalifikacije. Če bi finančni minister na podlagi predloženih proračunov črtal celo potrebne, čeprav nenujne kredite, ker se mora proračun izdatno znižati, potem ne bi mogle vanj priti postavke o pokojninah, zato je pričakovati, da se bo to vprašanje uredilo še pred sprejetjem novega proračuna.

Nadškoj dr. Bauer - zlatomašnik

Zagreb, 9. febr (Tel. »Slov.«) V ponedeljek 11. t. m. bo proslavil zagrebski nadškoj dr. Ante Bauer svoj 74 rojstni dan. Proslava nadškofovega rojstnega dne je obenem tudi začetek proslave zlatomašniškega jubileja zagrebskega nadškofa. V imenu jugoslovanskega katoliškega episkopata bo prevzvišenemu nadpastirju čestital belgrajski nadškoj dr. Rodič Nadškoj dr. Rodič se nahaja sedaj v Zagrebu, kjer ima opravke radi zgradbe vojvodiškega akademškega doma.

Delo v notranjem ministrstvu

Belgrad, 9. februarja. (Tel. »Slov.«) Da bi se v notranjem ministrstvu neovirano delalo, je notranji minister izdal tole naredbo: Notranje ministrstvo ni upravna ali krajevna oblast prve stopnje, ki ima neposredno občeovati s strankami, marveč spadajo v njegovo kompetenco na prvem mestu posli za organizacijo upravne oblasti, vrhovno vodstvo vse uprave, vrhovno nadzorstvo nad upravnimi organi. Prihajanje v ministrstvo, ki se je udomačilo, za brezpomembne stvari, pa ovira delo uradnikov. Občinstvo se mora v vsem, kar zahteva od ministrstva, obračati nanj pismeno s predpisano takso po pošti. O uspehu bo po isti poti obveščeno. Izjeme se dopuščajo le za važnejše slučaje in se sprejemajo stranke neposredno pri ministrstvu le od pomočnika in načelnika od 11 do 12, razen ob praznikih.

Kriza v Nemčiji

Sestega februarja pred desetimi leti se je vršil prvi sestanek nemškega parlamenta, ki je vstvaril temelje mladi republiki na razvalinah nemškega carstva. Centrum, krščanska stranka nemškega ljudstva, je takrat imel odločilno besedo. Njegovi voditelji so bili obenem voditelji nove Nemčije. Na sebe so prevzeli vso težko in tudi odločno odgovornost in od takrat je bil centrum neprestano v vseh vladah. Najrazličnejše parlamentarne kombinacije so radi matematičnih računov prevzemale krmilo poražene države v svoje roke: v vseh je bil zastopan centrum. V najvažnejših, za nemško republiko odločilnih momentih je bil centrum ona politična stranka, ki si je edina upala prevzeti odgovornost in okoli katere so se zbirali vsi, ki jim je bil blagor domovine več od strankarskih koristi.

Po desetih letih od vseh strani priznanega požrtvovalnega delovanja je centrum prispel v opozicijo. Vsekakor nezasužen jubilej za stranko, ki ji nihče ne more očitati, da je iz svojega sodelovanja v vladi vlekla kake koristi. Se bolj pa preseneča to dejstvo radi tega, ker se je zgodilo ravno v časih, ko stojimo neposredno pred razpravljanjem o enem za Nemčijo najvažnejših življenjskih vprašanj, vojne odškodnine in evakuacije Porenja.

Če upoštevamo desetletno ne samo lojalno, marveč naravnost požrtvovalno aktivno sodelovanje centra, ki je šlo čisto celo na škodo strankinih interesov, potem izstopa centrum iz vladne koalicije s socialisti, nemško ljudsko in bavarsko ljudsko stranko ne smemo presojati z notranjepolitičnih vidikov. Za koalicijo s socialdemokrati gotovo govori dejstvo, da je ravno dr. Stegerwald, voditelj krščansko-socialne skupine v centru, sporočil predsedniku nemške vlade zahteve in želje centra. Te zahteve predsednika poslanskega kluba centra so bile skromne. Glavna je bila zahteva, da se naj izpolnijo obljube dane centru ob vstopu v vlado glede zunanje politike in porenjskem vprašanju in o tem, kakor bodo zastopane posamezne stranke v vodstvu. Dalje je centrum zahteval, da se mora skleniti med Prusijo in Vatikanom konkordat še pred rekonstrukcijo te vlade; protestiral je proti novim davkom in zahteval izpolnitev socialne zakonodaje.

Nemška ljudska stranka je te zahteve odbila in zato je zastopnik centra v vladi podal ostavko, ki je bila sprejeta.

S tem je kabinet socialista Müllerja prišel v manjšino. Predsednik republike je sicer njemu poveril še nadaljnje vodstvo državnih poslov; gotovo pa je, da je v Berlinu nastopila težka kriza.

Prihodnji teden se sestanejo v Parizu strokovnjaki — zastopniki vlad, ki so zainteresirane na končni ureditvi vprašanja vojne odškodnine in vojnih dolgov. Vse države so delale na tem, da pošljejo na to odločilno konferenco zastopnike, ki bodo imeli polno zaslombo in oporo prebivalstva. Nemčija pa bo morala poslati ljudi, ki so zastopniki vlade, ki more ostati na krmilu države le do prvega sestanka »Reichstaga«. Imeli bodo zaupanje zunanjega ministra dr. Stresemanna, zastopnika velekapitala, ne pa tudi zaupanje ljudstva.

Na teh pogajanjih o definitivni določitvi vojne odškodnine bo Nemčija zato imela težko stališče.

Morilec Obregona ustreljen

Newyork, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Morilec Obregona Torral je bila prošnja za pomiloščenje odklonjena in včeraj prečitana smrtna obsodba, katero je po mehiških zakonih moral sam podisati. Ustreljen bo danes. Sme je še enkrat videti svojo soprogo in novorojenega otroka. Dovolila se mu je tudi spoved in sv. obhajilo. Vse ulice v Mehiki so zastražene z vojaštvom, da se prepreči nemiri in demonstracije. Cete so razdeljene po mestu tako, da povsod lahko nastopijo vsak hip, ako bi bilo treba. Vendar pa pravih nemirov ni pričakovati.

Newyork, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Obregonov morilec Torral je bil ob 7.30 srednjeevropskega časa ustreljen. Dosedaj ni bilo nobenih vesti o nemirih.

Nova ustaja

Pariz, 9. februarja. (Tel. »Slov.«) Komunistični »Humanite« javlja, da so bile francoske kolonialne čete mobilizirane radi vstaje v Kongu. Kolonialni minister Marguier je odšel v Dakar, kjer se je odkril vojaški spomenik za črne čete. Potem bo sam odšel v vstajško ozemlje, kjer bo vodil operacije.

Aretacija radi finančnih spekulacij

Pariz, 9. februarja. (Tel. »Slov.«) Glavni krivec škandala Societe Miniere Brancu-Belge bankir Meurisse je bil aretiran. Deficit družbe znaša 11 milijonov frankov. K temu je prišteti še 8 milijonov, katere dolguje Meurisse borzni senzalom za podpiranje akcij na borzi. Meurisse je kupil akcije Srbske rudniške družbe po 7 frankov. Meurisse se je že pripravil na beg, pa so ga pravočasno ujeli. Njegova žena je prej ušla.

Dunajska vremenska napoved. V severnih Alpah večidel oblačno in mrzlo, na zapadu zopet mrzleje, najbrže s snegom, na jugu malo izprememba.

Mir na vzhodu

Rusija, Poljska, Romunija, Estonija in Latvija podpisale protokol o uveljavljenju Kellogovega pakta

Moskva, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Litvinov protokol o uveljavljenju Kellogove pogodbe so danes zvečer na slavnostni seji v konferenčni dvorani komisarijata za zunanje stvari podpisale Poljska, Romunija, Estonija, Latvija in Sovjetska Rusija. Seja je bila javna, ker so bili prisotni moskovski časnikarji. Podnevi so se vršile še živahne razprave o tem, ali naj se podpis odgodi, da bi razen Estonije podpisala tudi Litva, nakar je polagala Poljska največjo važnost. Litvinov je poudarjal v svojem govoru, da bi Rusija rada povabila k podpisu vse sosedne države, da pa se je morala omejiti na one

države, ki so že podpisale Kellogovo pogodbo. Izjavil je dalje, da je protokol na razpolago vsem drugim državam. V imenu ostalih je izjavil poljski poslanik Patek, da bo ohranil protokol vedno svojo vrednost kot simbol mira za vse narode vzhodne Evrope, celo če bi ga prehitelo splošno uveljavljanje Kellogove pogodbe. Tudi Patek je zaključil svoj govor s tem, da je podpis protokola odprt tudi vsem drugim državam. Litva se še obotavlja podpisati pakt, istotako Finska. Vendar bo neizogibno, da ga še oni podpišeta, čeprav ločeno od drugih.

Revizijska akcija Madjarske pokopana?

Lord Rothermere zapustil svoje madjarske prijatelje

Budimpešta, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Lord Rothermere je izjavil londonskemu poročevalcu »Magyar Orszaga«, da je po njegovem mnenju vsaka madjarska akcija za revizijo mirovne pogodbe, za katero bi Evropa slutila restavracijo Habsburžanov, že vnaprej obsojena na smrt. Velika večina madjarskega naroda je protihabsburškega mišljenja.

Možnost povratka Habsburžanov na Madjare, ki bivajo v nasledstvenih državah, ne vpliva pridobivajoče, temveč odbija. Celó, če bi

evropske velesile in mala antanta dovolile povratek Habsburžanov na madjarski prestol, bi to pomenilo popoln neuspeh vsake revizije. — Londonska City se ne briga mnogo za spore med Otonom in Albrehtom, temveč se briga bolj za varnost madjarskih obligacij in delnic. Angleški politični krogi izjavljajo, da bi bila njihova svoboda akcije onemogočena, če bi se že itak težavno vprašanje revizije triaonske mirovne pogodbe otežkočile še z restavracijo Habsburžanov ali s kakim habsburškim pučem.

Poostritev režima na Španskem

Madrid, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Španska vlada je izdala odredbo, s katero grozi z aretiranjem vsakogar, ki bi na javnih mestih napovedoval nesrečo ali ki bi s hujškanjem ali omalovaževanjem kritiziral ministre ali višje oblasti. Oni uradniki, ki se javno izjavljajo za sovražnike režima, bodo takoj odpuščeni. Društva, v

katerih se vršijo politične razprave, se prepovedo. Odbori društev, ki so sovražna režimu, se odstavijo, v primeru ponovitve pa se ima razpustiti društvo. Notranje ministrstvo bo samo kaznovalo obrekovalce in hujškače z zaplato ali denarnimi kaznimi, ali pa jih bo stavilo pred sodišče.

Krvavi boji med Hindi in mohamedanci

Angleške čete streljajo - Do 100 mrtvih, nad 600 ranjenih

London, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Včeraj zvečer je v različnih delih mesta Bombaya zopet prišlo do krvavih spopadov med Hindi in mohamedani. Bele čete so morale večkrat rabiti orožje, pri čemer so prvič streljali tudi s strojnimi puškami. V nekaterih mestnih okrajih ropajo tolpe trgovine in privatne hiše. V enem samem okraju je bilo ponoči ustreljenih 30 oseb in več kot 100 težko ranjenih. Skupno število ubitih znaša že skoro 100, dočim je težko ra-

njenih 500 do 600. Ponoči so neprestano dovažali v bolnice, ki so prenapolnjene, ranjence.

London, 9. febr. (Tel. »Slov.«) V Bombayu se nadaljujejo poulični boji. Vojaštvo je moralo ponovno rabiti strelno orožje, posebno, ko so mohamedanci ovirali požarno brambo, ki si je prizadevala gasiti velik požar. Vojaštvo je prepovedalo, da od 7 zvečer do 6 jutraj ne sme nihče brez vzroka na ulico. Kdor bi se protivil, bo brez svara ustreljen.

O sporazumu z Grčijo

Atene, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Venizelos je poklical grškega poslanika v Belgradu Polihronijadesa v Atene, da mu poroča o grško-jugoslovanskih pogajanjih. Najbrže bo pokličen v Atene tudi grški poslanik iz Angore, da poroča o poteku grško-turških pogajanj.

Zadružna zveza v Trstu razpuščena

Trst, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Tržaški profekt Fornaciari je z odlokom od 8. februarja razpustil tržaško Zadružno zvezo, ki je bila po sporazumu s tržaškim političnim vodstvom Slovencev prešla v fašistične roke na lanskem obnem zboru. Likvidacijo bo vodil odvjetnik Remigio Tamaro. Vzrok razpusta je izključno gospodarskega značaja.

Romunija znižala izvozne carine

Belgrad, 9. febr. (Tel. »Slov.«) S 1. februarjem je Romunija znižala izvozne carinske tarife. Za vole, krave, bivole, junce, meze in osle po 400 lejv od repa. Od ovc, ovnov, koz po 25 lejv od glave. Od konj pod 147 cm pa po 800 lejv. Za zaklano živino po 0.50 lejv za kg. Za goveje meso 3000 lejv od vagona. Kože od rogate živine vseh velikosti, neobdelane, 6 lejv za kg. Nasoljene 7 lejv, suhe 9 lejv. Konjske kože neobdelane 4 lejv od kg. Les za kurivo, hrastov ali mešan 75 lejv od vagona, hrastov stavbni les po 6 lejv od vagona.

Pogajanja za prijateljski pakt med Bolgarsko in Madžarsko

Sofija, 9. febr. (Tel. »Slov.«) »Zora« poroča, da se vodijo med Bolgari in Madžarsko pogajanja za sklenitev prijateljskega pakta. Madžarska predlaga sklenitev madjarske pogodbe v smislu, kot jo priporoča Društvo narodov.

Proi avt. sprehod kralja Jurija

London, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Angleškega kralja Jurija so danes dopoldne v bolniškem avtomobilu prepeljali v Bognor. Pri vožnji skozi goste množice ljudstva pred buckinghamsko palačo je kralj z roko odzdravljaval na navdušene ovacije. Po prihodu v Bognor so zdravniki ugotovili, da je vožnja v avtomobilu kralja utrudila bolj, kakor se je pričakovalo.

Automobilska nesreča

Sofija, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Pri Gabrovu se je zgodila avtomobilska nesreča. Štiri osebe so mrtve, ena je v smrtnem boju, šest jih je pa težko ranjenih.

Gradbeni minister za domačo kamnarsko industrijo

Belgrad, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Skoro vse gospodarske organizacije, bodisi po svoji centrali ali pa same zase, so se obrnile na sedanjo vlado in zahtevale od nje pomoči. Tako se je med drugim sedaj obrnila na gradbenega ministra organizacija kamenarske industrije. Poslala je gradbenemu ministru obširno spomenico, v kateri ga opozarja na težaven položaj te panoge naše industrije. Kamnarska industrija nima podpore od vlade, ampak mora voditi težaven boj zlasti z inozemsko konkurenco, ki grozi uničiti tozadevna domača podjetja. Gradbeni minister je tej spomenici ugodil. V posebnih rešitvi je zbral bistvene njene dele. Podrejni oblasti ter zlasti vse podeželske in mestne občine opozarja, da morajo posvečati pri nabavah vso skrb domači kamnarski industriji. Minister je zagrozil, da ne bo v slučaju, če se ne bi pri licitacijah za kaldrmine v prvi vrsti vpoštevala domača industrija, da ne bo odobril nobene licitacije.

Vrhovni državni zakonodajni svet

Belgrad, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Organizacija vrhovnega državnega zakonodajnega sveta bo kmalu izvršena. Njegov glavni namen bo proučevati zakonske načrte, ki jih bodo predložila posamezna ministrstva. O tem bo imel poročati predsedniku vlade. Vrhovnemu državnemu svetu se bodo torej predložili vsi zakonski načrti v pretres, ne bo pa imel vrhovni državni zakonodajni svet odločujoče moči, ampak le posvetovalno, ker zakone izdaja odslej kralj na predlog predsednika vlade. Čuti se potreba, da stopi vrhovni državni zak svet čimprej v življenje, ker je mnogo neodložljivih poslov, zlasti zakon o centralni upravi, ki naj pride prvi na vrsto, da se zniža število ministrstev. Zdi se, da prvotna Srskičeva zamisel ne bo držala, da bi bili stalni člani tega sveta samo pravniki. Najbrže bodo prišli vanj najodličnejši zastopniki drugih strok iz vseh delov naše države, tako da bodo v njem zastopane vse panoge javnega življenja, pa tudi vsi deli.

Zakon o sodnikih

Belgrad, 9. februarja. (Tel. »Slov.«) Novi sodniški zakon, ki ureja nove sodniške plače, stopi v veljavo s 1. aprilom. Zakon je ukinil sodniško stalnost. Pravosodni minister ima pravico, upokojiti in razvrstiti posamezne sodnike. Dosedaj se pravosodni minister te pravice še ni poslužil. Pač se bo do 1. aprila izvršila glavna razvrstitev in upokojitev sodnikov, tako da bo stanje na sodiščih s 1. aprilom urejeno. Do tega časa se bodo na glavnih mestih izvršile vse potrebne spremembe.

V Srbiji najbolj mrzlo

Belgrad, 9. febr. (Tel. »Slov.«) Po poročilih, ki jih je prejela belgrajska vremenska opazovalnica, je bilo v državi to-le stanje: Belgrad —17, Petrovaradin —14, Zagreb —16, Ljubljana —17, Sarajevo —21, Veliko Gradišče —22, Kobiljača —18, Niš —21, Kosovska Mitrovica —20, Skoplje —18, Kragujevac —23, Split —1, Banjaluka —22. Proti večeru je pričelo v Belgradu snežiti. Gacko v Hercegovini je že 20 dni odrezano od drugega sveta.

Čiščenje na liški progi napreduje

Zagreb, 9. februarja. (Tel. »Slov.«) Čiščenje liške proge je napredovalo zlasti radi lepega vremena, ki vlada v Liki, že tako, da je danes že vzpostavljen promet iz Zagreba do Gračaca. Vendar pa kljub čiščenju proga ne bo uporabna v celoti še pet dni, seveda če se vreme še ne poslabša.

Prometno ministrstvo opozarja vse interese, da se je prvotni rok 25. februarja za vložitev ponudb za železniške nabave po čl. 231. finančnega zakona podaljšal do 10. marca.

Komisija za pregledovanje dolgoročnih pogodb je končala svoje delo. V ponedeljek bo predložila ministru svoje poročilo, ki obsega snovi skoro za celo brošuro.

Čudna so pota »Delavske politike«

Odločno in dosledno, kakor noben drug list, smo nastopili proti nesocialnim zahtevam nekaterih gospodov, ki pravijo o sebi, da zastopajo tako zvane »gospodarske kroge«. V širokih krogih javnosti je seveda naš nastop napravil najboljši vtis, kar pa ni po volji onim drugim gospodom, ki pa hočejo biti edini patentirani zastopniki delavcev. Ne daj Bog, da bi tudi kdo drugi zastopal delavske interese, to sme samo gospoda od »Delavske politike«, pa čeprav javnost še ni spoznala, da bi ti tudi v resnici znali zastopati delavske interese. In zato so gospodje od »Delavske politike« hudi, ker se mi zavzemamo za delavce. V resnici divna delavska politika, ki jo morejo razumeti le modrijani od »Delavske politike«. Menda bi ti gospodje imeli raje, če bi tudi mi nastopili za »gospodarske kroge«. Pa gospodje, saj še ne bodo tako kmalu volitve, da se že sedaj bojite za kroglice.

Naročajte »Slovenski list«!